

Brend lovnog turizma Vojvodine i Srbije

Lov na banatsku lisicu

Petnaest godina zaredom više stotina lovaca učestvuje u hajci pod pokroviteljstvom Turističke organizacije i Opštine Alibunar

Lovačke kuće

Lovačke kuće na raspolaganju lovcima u Deliblatskoj peščari su: Fazanerija, Dubovac, Šumarak, Marina, Flamunda i Dolina, kapaciteta 3-9 osoba. Smeštaj u 1, 2, 3 i 4-krevetnim sobama tuš/WC, grejanje, dnevni boravak, kuhinja (lovački specijaliteti) i trpezarija. Ugostiteljske usluge u svakom objektu za do 10 osoba u zatvorenom prostoru i do 30 osoba pod nadstrešnicom.

Tradicionalni lov na banatsku lisicu u Deliblatskoj peščari održava se petnaest godina zaredom, a osnovni cilj nije uživanje lovaca već održavanje prihvatljivog broja predatora na teritoriji opštine Alibunar i drugih opština koje zahvata „evropska Sahara“.

Svake godine tokom januara, u približno isto vreme, više stotina lovaca učestvuje u hajci na banatsku lisicu. Hajka se kreće u ritu između mesta Seleuš i Lokve, gde je ova populacija životinja i najbrojnija. Lovi se samo odmereno i planski, pa je tako u skladu sa zakonskim normama

tokom poslednje hajke odstreljeno sedam lisica.

Kao i svih prethodnih i petnaeste godine zaredom organizatori i domaćini su bili lovačko udruženje „Srndać“ i Turistička organizacija opštine Alibunar. Punu podršku ovom tradicionalnom dešavanju

pružila je i opština Alibunar. Inače, na opštinskom lovištu najrasprostranjeniji su fazani, zečevi i srneća divljač, dok su na obodu Deliblatske peščare veoma rasprostranjeni lisice i šakali.

Pored kontrolisanog održavanja i regulacije brojnosti lisica, hajka je

Uvek spremni u januaru: Ovogodišnji početak lova na banatsku lisicu

prilika za druženje i razmenu iskustava među sportskim lovcima kojih je iz godine u godinu sve više, što ukazuje na potencijale za razvoj lovnog turizma na teritoriji opštine Alibunar. **Nastavak na strani II**

Pod pokroviteljstvom Opštine Alibunar održava se „Fijakerijada“

REVIJA NAJLEPŠIH KONJA I FIJAKERA U ILANDŽI

Strana II

Deliblatska peščara, jedina prava u Evropi

Tišina koja se čuje

Tek poslednjih godina stanovnici ovog kraja krenuli su aktivnije da svoju prirodno bogatu okolinu pokazuju široj javnosti – zainteresovanim gostima iz celog sveta

To što je jedina peščara u Evropi dovoljan je razlog da Deliblatska peščara privuče svakog posetioca, međutim razloga za to je još mnogo - od bogatog biljnog i životinjskog sveta koji se ušu-

škao negde između peska i drveća, kanala Duvan - Tisa - Dunav i Dunava do tišine koja se ne može opisati već samo „čuti“, bolje reći doživeti.

Tek poslednjih nekoliko godina stanovnici ovog kraja krenuli su ak-

tivnije da svoju prirodno bogatu okolinu pokazuju široj javnosti - zainteresovanim gostima iz celog sveta.

Nastavak na strani III

Kanal Duvan – Tisa – Dunav

POTENCIJAL KOJI SE NUDI

Za Alibunar, koji nema prirodnih tokova vode, kanal DTD je izuzetan resurs za upotpunjavanje turističke ponude

Strana III

LOV NA BANATSKU LISICU

Nastavak sa I strane

Ova tradicionalna manifestacija pored praktičnog, ima i edukativni karakter, pa se u okviru nje organizuju i stručna predavanja o razvoju domaćeg lovnog turizma, lovstva na rubu Deliblatske peščare, kao i o bolesti besnila, kako kod lisica, tako i kod ostalih predatora na pomenutom području.

Zbog svega navedenog, a pre svega zbog mesta koje „Lov na banatsku lisicu“ zauzima u kalendaru turističkih manifestacija, hajka predstavlja svojstven brend lovnog turizma u ovom delu Vojvodine, pa i čitave Srbije.

Lovačko udruženje „Srndač“ iz Alibunara gazduje lovištem „Srednji Banat“ ukupne površine 53.436 hektara, od čega lovnne površine obuhvataju 52.444 hektara. Stalno gajene vrste di-

Labudovo okno

Zaštićeno prirodno dobro obuhvata i Labudovo okno, deo Dunava sa ritovima i adama, gde se na području prirodnog rezervata gnezde mnoge retke vrste ptica. Tokom jeseni i zime velika jata divljih pataka i gusaka nastanjuje ovaj kraj. Labudovo okno je deo lovišta u kojem se organizuje lov na divlje patke i guske i obuhvata površinu od 2.500 hektara močvarskih terena, rečnih ostrva i Dunava.

vljači u lovištu „Srednji Banat“ su srna, divlja svinja, zec, fazan i poljska jarebica.

Od lovnih objekata, lovište ima 20 stabilnih čeka, 45 hranilišta za srne, 35 solišta, 25 pojilišta, 73 hranilišta za fazane i poljske jarebice i dva prihvatilišta za fazančice ukupne površine 2 hektara.

Takođe, udruženje poseduje i pet lovačkih domova korisne površine 438 kvadrata, lovačku kuću, jedan hektar zemlje i 96 hektara višegodišnjih remiza. Stručnu službu udruženja čine upravnik lovišta i lovočuvari, kojima pomaže 30 lovočuvara volontera.

Brojnost vrsta životinjskog sveta je velika i ogleda se u mnoštvo ptica i sisara, što omogućava razvoj lovnog turizma. Od sitne divljači, prisutni su zec i fazan, ali i krupna divljač, kao što su jelen, srna i divlja svinja.

Lovišta pripadaju panonskom tipu, a u odnosu na ostale turističke grane u opštini Alibunar, lovni turizam je najrazvijeniji.

Napomena

Projekat „Turizam kao najveći potencijal Alibunara“ sufinansira se sredstvima Opštine Alibunar.

Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu nužno ne izražavaju stavove organa koji je dodelio sredstva.

Pod pokroviteljstvom Opštine Alibunar održava se „Fijakerijada“

REVIJA NAJLEPŠIH KONJA I FIJAKERA U ILANDŽI

U okviru obeležavanja seoske slave, letnjeg Svetog Nikole, ove godine, šesti put po redu, u Ilandži je organizovana manifestacija „Fijakerijada“. Pod pokroviteljstvom Opštine Alibunar, tamošnja mesna zajednica organizovala je petodnevni program, za meštane i goste svih uzrasta. U Domu kulture održan je koncert KUD-a „Sveti Nikola“ iz Ilandže, uz mnogobrojne dečije, kulturno-umetničke ali i sportske sadržaje.

Na tradicionalnoj „Fijakerijadi“, u reviji konjičkih zaprega, učestvovali su fijakeri iz Ilandže, Dobrice, Jarkovca i Samoša. Ilandža i dan-danas održava tradiciju negovanja konja, iako je sve manji broj domaćinstava koji se bave uzgajanjem pomenutih životinja.

– Istoriju moramo poštovati, a tradiciju održavati. Konji su plemenite i divne životinje i u njihovim očima se

vidi dobrota – rekao je prilikom otvaranja Fijakerijade predsednik Saveta mesne zajednice Zlatko Grubanov i dodao: – Odmalena sam kroz razgovor sa starijima slušao priče o značaju konja na selu. Danas smo konje zamenili

mašinama, ali to ne znači da ljudi sa sela treba da prestanu da ih gaje, jer su oni, možda, i najverniji prijatelji ljudi. Fijakerijada ima za cilj jedan vid održavanja te neraskidive veze između ljudi i konja, pogotovo u Ilandži – mestu

gde je i Miloš Crnjanski svoju inspiraciju pronalazio u konjima.

Najzapaženija grla na Fijakerijadi imali su meštani Aleksandar Vojnov, osvajač brojnih nagrada na fijakerijadama širom zemlje, Petar Grujić, Jovana i Jovan Stanisavljev, Dragan Nikolić, Vlada Popov, Nenad Stanin iz Samoša i Petar Banjaš iz Dobrice, koji je ljubav prema konjima nasledio od svog dede.

Fijakerijadu je „začinilo“ i tradicionalna takmičenje u kuvanju ovčijeg gulaša, pod nazivom „Ilandžanska gulašijada“. Kulinarski majstori sa prostora južnog Banata pripremali su vrlo redak i karakterističan specijalitet, a titulu prvog kotlića ove godine osvojila je ekipa „Očajne domaćice“ iz Seleuša, dok su u pobeđničkom gulašu uživali svi prisutni.

Ilandža je mesto u Opštini Alibunar, u južnobanatskom okrugu. Prema popisu iz 2011, Ilandža je imala 1.400 stanovnika.

GEOTERMALNI IZVORI: ŠANSI I ZA ZDRAVSTVENI TURIZAM

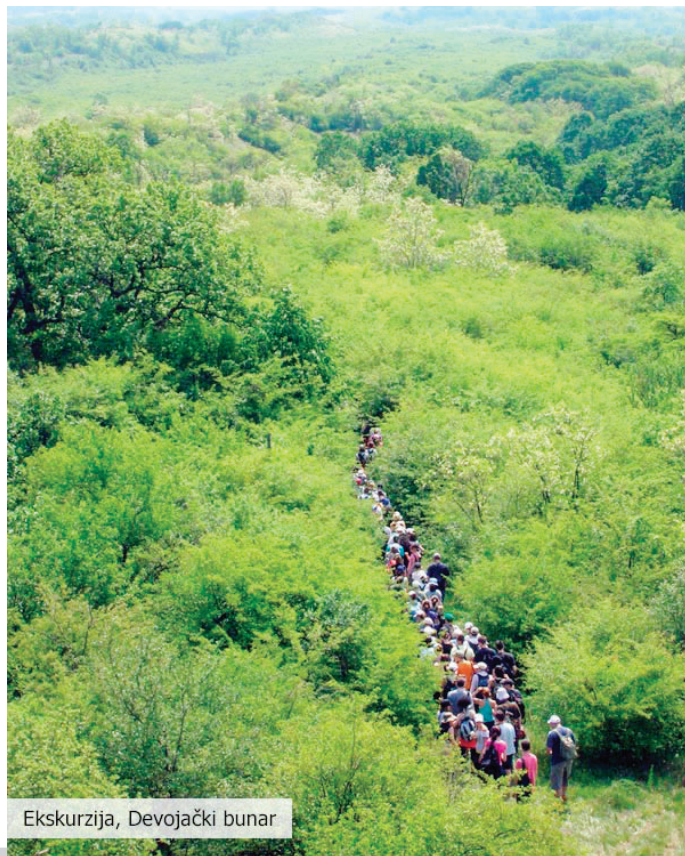
Opština Alibunar smeštena je u centralnom delu južnobanatske ravnice i nadležna je za Deliblatsku peščaru, koja ima beskrajne mogućnosti za razvijanje raznih oblika turizma, od ekološkog do sportsko-rekreativnog i zdravstvenog, čemu posebno pogoduje postojanje brojnih geotermalnih izvora.

Na sektoru Janošik – Jermenovci termomineralna voda dobija se iz gornje pontijskih peskova i peščara sa dubine oko 700 do 800 m. Voda ima temperaturu 48°C, a bušotina daje 300 litara u minuti. Ovo je najbogatija voda jodom i najradioaktivnija voda za sada pronađena na tlu Vojvodine.

Još 1979. Zavod za urbanizam i komunalno-stambena pitanja iz Novog Sada tokom 1979. godine izradio je Urbanistički projekat Zdravstvenog i turističko-rekreativnog centra u Janošiku, koji bi trebalo da ima različite funkcije (zdravstveno-lečilišnu i rekreativnu, sportsko-rekreativnu, lovno-ribolovnu i manifestacionu).

Voda se može koristiti za lečenje hroničnih reumatskih oboljenja: išijasa, astme, oboljenja krvnih sudova i – steriliteta.

Na Devojačkom bunaru nalazi se izvor termalne vode sa temperaturom od 26° iz kog se snabdeva postojeći otvoreni bazen.

„ČARDAK“ ZA MLADE

Edukativni centar „Čardak“, u SRP „Deliblatska peščara“, nalazi se u blizini sela Deliblato, udaljen je 60 km od Beograda. Kapacitet Centra čine: 3 prizemne kuće ukupne površine 400 m², u kojima se nalaze: prijemna kancelarija, dve sale za sastanke kapaciteta 20 i 30 mesta, mokri čvor, kuhinja (jelovnik po porudžbini) i vinski podrum, a u potkrovlju 2 i 3-krevetne sobe (svaka sa t/wc, cg) ukupnog kapaciteta 18 ležajeva. U dvorištu površine 40 ari se nalaze dve nadstrešnice kapaciteta 100 osoba, botanička bašta sa muzejskom postavkom oruđa je u osnivanju. Centar u šumovitom predelu je okružen edukativnim stazama na kojima su odmorišta i osmatračnice.

Predstavlja odredište đačkih i studentskih ekscurzija, mesto radionica i sastanaka istraživača Peščare. U Centru je zaposlen upravnik, pomoćne i stručne poslove obavljaju osposobljeni radnici. Zaposleni govore srpski i engleski, lokalni rumunski i mađarski, a angažuju se prevodioci za nemački i italijanski jezik. Ovde se mogu dobiti informacije i potražiti pomoć, uzeti promotivni materijal i kupiti autentični suveniri.

Istoimeni Školsko-rekreativni centar „Čardak“ okružen borovom šumom, nalazi se na 65 km od Beograda, u SRP

„Deliblatska peščara“. Pogodan je za decu školskog uzrasta i sportiste. Obuhvata centralnu zgradu, u kojoj je učionica i manja sportska sala, restoran (klasičan jelovnik) kapaciteta do 400 osoba i sedam paviljona od kojih su dva u turističkoj ponudi. Paviljoni „Nera“ i „Brzava“ kapaciteta 130 ležaja namenjena su đačkom i sportsko-rekreativnom turizmu (12 4-krevetnih i 12 6-krevetnih soba u dve etaže sa etažnim kupatilom i WC-om, kao i 6 1-krevetnih i 2 2-krevetne sobe sa sopstvenim kupatilom i WC). Na obe etaže paviljona nalaze se sale za dnevni boravak sa TV. Oko objekata se nalaze otvoreni sportski tereni za mali fudbal, košarku, rukomet i odbojku, kao i planinarske staze opremljene informativnim tablama. Program boravka obuhvata: pešačke ture kroz šumu, upoznavanje flore i faune, eko-radionice, sportski susreti, kulturno-zabavna dešavanja. U zimskom periodu dinski reljef pruža idealne uslove za sankanje i igre na snegu. Posebno se obezbeđuju: lekar, rekreator, stručni pratilac i vodič.

Turističke informacije se mogu dobiti i u Školsko-rekreativnom centru „Čardak“, Informativnom centru „Šušara“ i info-punktovima „Devojački bunar“ i „Stara palanka“.

Deliblatska peščara, jedina prava u Evropi

Tišina koja se čuje

„Marija Terezija je pošumljavanje ovog kraja počela iz higijenskih razloga kako joj pesak iz Panonske nizije ne bi zatrpavao Beč“

Izletišta

Izletišta: Devojački bunar sa devet ložišta i Čardak sa šest planinarskih staza dužine 45 km ukupno, tri do 15 km pojedinačno. Rezervat je označen brojnim edukativnim, informativnim i tablama za obeležavanje. Izgrađeno je pet osmatračnica od 20 m visine, više vidikovaca i šest nadstrešnica.

Euro Velo 6 – od Atlantika do Crnog mora

Biciklistička ruta „Euro Velo 6“ je međunarodna biciklistička staza koja prolazi kroz nekoliko zemalja Evrope, počevši od Atlantskog okeana do Crnog mora. Jednim svojim delom ova ruta prolazi i kroz severni deo Srbije prateći liniju Dunava.

Ruta kreće od Francuske, preko Švajcarske, Nemačke, nastavlja se kroz Austriju, Slovačku, Mađarsku i Hrvatsku do Srbije, i dalje do Rumunije i Bugarske.

Kamp Devojački bunar

Ekskurzija, Crni vrh

Nastavak sa I strane

Na samom jugu peščare, na suprotnoj strani od Alibunara, bliže Kovinu, na ulazu u borovu i bagremovu šumu nalazi se vikendica Martin house. Porodica Snežane Slijepčević je pre tri godine odlučila da bi bilo dobro izdavati je gostima. I od tada se bave time.

– Gosti koji nam dolaze su uglavnom stranci. U početku su to najčešće bili oni koji dolaze na jedan dan, da prenoće kako bi dalje nastavili rutom „Euro Velo 6“ koja prolazi blizu nas. Od prošle godine je malo drugačije, jer dolazi se na vikend, porodice sa decom ili prijatelji dolaze kako bi obišli okolinu – ističe Snežana Slijepčević.

Nalaze se na korak od šume, kako kaže, pa sve odiše tišinom, prirodom zbog koje oni koji svraćaju u ovaj kraj najčešće i dolaze.

Kako je turizam počeo da se polako razvija nekolicina njih je odlučila da organizuje i klaster, koji su nazvali, kako drugačije nego – „Deliblatska peščara“.

– Tako smo odlučili da zajednički radimo na promociji našeg kraja, da tu budu oni koji se bave ugostiteljstvom, ali da obuhvata i ruketvorine, i da se osim prirodnog bogatstva promovira i neke druge stvari karakteristične za ovaj kraj – ističe naša sagovornica.

stiče za ovaj kraj – ističe naša sagovornica.

Slijepčević kaže da imaju podršku Turističke organizacije Vojvodine koja ih predstavlja na svim sajmovima na kojima učestvuje.

Potencijali Deliblatske peščare su veliki, ali postoji dosta toga što još treba srediti, pre svega unaprediti puteve, celu infrastrukturu i učiniti ovaj kraj Banata vidljivijim i pristupačnijim.

Naravno, nije svima to cilj. Na 80 kilometara od Beograda u Kajtasovu skriven od glavnog puta nalazi se Zeleni dvor, dom Snežane i Save Stanković. U njihovu oazu zelenila punih 18 godina koliko tu žive svraćali su putnici iz svih krajeva sveta.

– Ovo je jedina prava peščara u Evropi. Nema čega nema, endemskih biljnih vrsta, životinja, puno vode, kanal DTD koji se uliva u Dunav i duga istorija – priča u jednom dahu Snežana zbog čega su Zeleni dvor izabrali za život.

Deo te istorije seže do Marije Terezije, koja je pošumljavanje ovog kraja počela iz higijenskih razloga kako joj pesak iz Panonske nizije ne bi zatrpavao Beč.

Stanković se, kako kaže Snežana, u stvari ne bave turizmom, iako je kroz njihovu kuću prošlo mnogo ljudi. Ze-

Pogled vredan pažnje: Vikendica Martin kuća

Smeštajni kapaciteti

Na teritoriji Opštine Alibunar postoji Devojački bunar sa 1.200 vikend kuća, hotelskim, konferencijskim, sportskim i velnes kapacitetima. Rade i hoteli Plava dama, Stari lovac, Zlatni bor, pansion Goranski dom, a sve se više uključuju i domaćinstva u ponudi smeštaja.

leni dvor je njihov život, a ne posao. Punih 18 godina njihov dom je bio otvoren za sve koji su želeli da svrate i vide mesto „na kom vreme teče drugačije“.

Snežana i Sava u jednom trenutku bili su sasvim obični Vrščani, koji su, kako piše na internet putokazu ka njima, rasprodali sve u gradu, otkupili staru skeledžijsku kućicu na obodu Kajtasova i „ludo hrabro, zaljubljeno, plivajući protiv struje, prkoseći svojim navikama i elementima prirode koja ovde zna da bude surova, uz pomoć nekoliko knjiga i vernih prijatelja, sazidali svoj zamak u pustari“.

– Sada želimo da usporimo i dalje kod nas može da svrati svako ko je prijatelj, a za sve ove godine stekli smo ih mnogo. A nismo željni publiciteta, mnogi su bili i snimali nas, čak i Travel channel – ističe Snežana Stanković.

I dok se pojedinci tek zahuktavaju, Školsko-rekreativni centar Čardak decenijama privlači goste, najčešće one najmlađeg uzrasta. Nedavno su renovirana dva od sedam paviljona koliko ih ima, a osim toga ima i restoran i muzičke radionice, tako da naročito leti, kako kažu stanovnici iz okolnih sela, ume da bude i te kako veselo. ▲

Kanal Duvan – Tisa – Dunav

POTENCIJAL KOJI SE NUDI

Ponikao na nekadašnjoj močvari, Alibunar nema svoju reku, pa je, hteo-ne hteo, okrenut potencijalu koji nudi kanal Dunav – Tisa – Dunav i u poljoprivredi i u turizmu. Urbanističkim planom je, inače, kod Janošika banje.

Pre nešto više od godinu dana u Srpskom narodnom pozorištu u Novom Sadu svečanom akademijom „40 godina u 40 minuta“ Javno vodoprivredno preduzeće „Vode Vojvodine“ obeležilo je 40 godina od završetka izgradnje hidrosistema Dunav – Tisa – Dunav, a dobar deo obeležavanja jubileja posvećen je upravo razvojnim mogućnostima koje pruža kanal DTV.

Onaj hidrosistem omogućio je konačno pretvaranje 1,7 miliona hektara zemljišta u obradivo poljoprivredno tlo.

Koliko je to značajno svedoči i činjenica da je pre 2,5 veka na prostoru današnje Vojvodine vladala močvara čije je zauzdavanje otpočela Austrougarska imperija. Posle pošumljavanja poroznog tla, vode Vojvodine su sprovedene u kanal DTD koji je projektovao inženjer Nikola Mirkov.

Kanal se građen dve decenije, od 1957. do 1977. godine, a 939 kilometara kanalske mreže povezuje 80 na-

selja i praktično polovinu stanovništva Vojvodine.

Ključna uloga kanala je ubacivanje vode u nove tokove, čime je obezbeđeno obradivo tlo, a sistemom odvodnjavanja i navodnjavanja ta se funkcija dodatno osnažuje, pa su u toku projekti koji bi omogućili veću iskorišćenost DTD. No, sa 26 ustava, 17 prevodnica, 86 mostova i nizom drugih objekata koji čine mrežu DTD otvaraju se i drugi potencijali, turistički, pre svega.

Za Alibunar, koji nema prirodnih tokova vode, kanal je izuzetan resurs za upotpunjavanje turističke ponude.

MANIFESTACIJE

Na teritoriji opštine Alibunar tokom godine održavaju se brojne turističko-kulturne manifestacije, među kojima nesumnjivo prednjači lov na banatsku lisicu.

No, samo poslednjih nekoliko sedmica održani su brojne manifestacije. Tako je Udruženje odgajivača „Dobrica“ organizovalo je od 30. novembra do 02. decembra 2018. godine Izložbu sitnih životinja u Dobrici, u saradnji sa Mesnom zajednicom Dobrica, Sportskim savezom Alibunar, opštinom Alibunar i sponzorima.

U parohijskom domu u Janošiku, povodom adventnog perioda koji prethodi Božiću, tradicionalno je organizovana radionica na kojoj su učeni veronauke adventne venčice. Poslednjeg novembarskog dana u Seleušu je obeležen Dan rumunske državnosti, kojim je 1. decembra proslavljeno 100 godina od ujedinjenja Rumunije. Uoči praznika u organizaciji Zajednice Rumuna, u saradnji sa Ministarstvom Rumunije za Rumune u dijaspori i Konzulat Rumunije iz Vršca, u Centru za kulturu opštine Alibunar održan je koncert rumunske narodne muzike. Nešto ranije u renoviranom Domu kulture u Lokvama održan je Festival rumunske muzike i folklor pod nazivom „Spice de aur“.

U Domu kulture u Banatskom Karlovcu održan je tradicionalni „Jesenji pesnički maraton“, jedinstvena poetska manifestacija u našem okruženju, koja okuplja pesnike iz čitave Srbije.

Inače, u turističkom naselju Devojački bunar, koje ima oko 1.200 vikend-kuća, hotelske, konferencijske, sportske i wellness kapacitete, turističku ponudu obogaćuju mnogobrojne manifestacije koje se održavaju tokom cele godine, poput „Prvomajskog uranka“, „Sabora pčelara“, „Zlatne udice“, „Likovne kolonije“, već pomenute „Hajke“...

O Opštini Alibunar RASKRŠĆE VETROVA

Prema arheološkim izvorima, teritorija gde je danas Alibunar naseljena je u neolitu, pa tokom bronzanog doba i u vreme Rimljana. U spisima se mesto pominje prvi put u XVI veku, kao naselje pod turskom vlašću po imenu Alijina voda

Opština Alibunar se nalazi u centralnom delu ravnice južnog Banata, u središtu plodnih polja sa ritovima. Kroz opštinu prolazi međunarodni put E-94, Beograd-Vršac-Temišvar. Osim što je raskršće puteva, za Alibunar se može reći i da je raskršće vetrova, pošto je zahvaljujući Deliblatskoj peščari pod stalnom „stražom“ vazdušnih strujanja. Zahvaljujući tom fenomenu, ovde je izgrađen i atraktivni vetro-park.

Prema arheološkim izvorima, teritorija gde je danas Alibunar naseljena je u neolitu, pa tokom bronzanog doba i u vreme Rimljana. U spisima se mesto pominje prvi put u XVI veku, kao naselje pod turskom vlašću po imenu Alijina voda. Tu je postojao Ali-pašin bunar, pa otuda i kasniji naziv naselja, koje se ranije zvalo Krsturnica. Posle povlačenja Turaka, Alibunar je srpsko naselje sa 32 kuće (1717). Godine 1773. godine je u sastavu nemačkog graničarskog puka.

Alibunar je danas tipična banatska varoš. Na teritoriji Opštine je deset naselja među kojima je Alibunar najveće naselje i administrativni centar, a tu su još: Banatski Karlovac, Vladimirovac, Dobrica, Ilandža, Janošik, Lokve, Nikolinci, Novi Kozjak i Seleuš. Prema popisu stanovništva iz 2011. ovde živi 20.151 stanovnik, a većinsko stanovništvo je srpsko sa udelom (60,7 odsto), pa sledi ru-

munsko (24 odsto). Tu su još Slovaci i Romi, što Alibunar čini multietničkom sredinom, sa specifičnim spojem kulture i tradicije, što otvara potencijal za turizam kroz prezentaciju istorije, kulturnog stvaralaštva, nasleđa i običaja naroda koji tu žive.

Ipak i pored izuzetnih tzv. komparativnih prednosti za razvoj – najviše kroz intenzivnu poljoprivredu, uključujući proizvodnju organske hrane, te atraktivnu okolinu, Alibunar je kao i ostatak Banata suočen sa dramatičnom depopulacijom. Odlazak posebno mladog i radno sposobnog stanovništva moguće je zausta-

viti samo promišljenim i dugoročnim ulaganjima upravo u najpropulzivnije grane, među kojima turizam prednjači, pošto osom sopstvenog razvoja podstiče i niz drugih oblasti.

Nesumnjivo, najveći turistički potencijal je destinacija romantičnog naziva Devojački bunar u Deliblatskoj peščari. Zapravo, smešten između plodnih njiva i alibunarske i ilandžanske močvare, Alibunar gazduje turistički najatraktivnijim delom Deliblatske peščare koja svojim bogatstvom nudi mogućnost razvoja različitih vrsta turizma, od ekološkog i lovnog, do sportsko-rekreativnog i zdravstvenog, čemu posebno pogoduje postojanje brojnih geotermalnih izvora.

Obilje ponuda prirode logično otvara perspektivu za razvoj izletničkog, školskog i seoskog turizma. Na teritoriji same opštine najzastupljenija delatnost je poljoprivreda, što je samo po sebi dobar oslonac za intenzivniji razvoj drugih privrednih grana, pre svega sektora turizma i trgovine.

Ovakav položaj i blizina aerodroma (60km), Dunava (40km) i gradskih centara daje mogućnost različite ponude, kao što su rekreativni, izletnički i wellness turizam na lokalitetu Devojački bunar, kao i lovni i ribolovni turizam na celokupnoj teritoriji opštine.

Osnovni turistički potencijal opštine Alibunar je Deliblatska peščara. Predstavlja izuzetan rezervat ali i neiskorišćeni potencijal za dalji razvoj turizma u opštini.

Teritorija kojom gazduje opština Alibunar je vrlo bogata i geotermalnim vodama, pogodnim za kupanje, što je preduslov za razvoj zdravstvenog turizma. Prirodan dodatak ovih vrsta turizma je proizvodnja zdrave hrane, koja bi mogla biti i osnova za razvoj sportsko-rekreativnog, školskog i specifičnog seoskog turizma.

Specijalni rezervat prirode

BOGATI SVET FLORE I FAUNE

U južnom Banatu, na potezu od jugoistoka ka severozapadu u dužini od 60 i širini od 25 kilometara prostire se plato na kom se nalazi najveća evropska kontinentalna peščara – značajan deo tog prostora zauzima Specijalni rezervat prirode „Deliblatska peščara“

FLORA

Specifičnost Deliblatske peščare je njena šumsko-stepska vegetacija, mozaično raspoređena na izraženom dinstvenom reljefu, koja je jedinstvena u Panonskoj niziji. Od gotovo 1.000 biljnih vrsta koliko ih postoji u ovom delu najkarakterističnije su biljke stepskih staništa, poput banatskog božura, stepskog božura, šerpeta, bademića, Pančičev pelen, rindera, smilje...

Jedini samonikli četinar je kleka, dok u šumama dominiraju virgijijski hrast, lužnjak i bela lipa. Više od polovine površine Deliblatske peščare danas čine sađene šume bagrema, crnog i belog bora.

južne Panonije. Ovde se mogu naći prirodne retkosti poput belog i žutog lokvanja i vodenog oraška.

FAUNA

Životinjski svet Deliblatske peščare odlikuju peščarski insekti i vrste stepskih staništa: orao krstaš, stepski soko, tekunica, slepo kuće i stepski skočimiš. U šumskim staništima značajno je stalno prisustvo vukova, jelena, srna i divljih svinja, dok vodeni ekosistemi obale i ada Dunava predstavljaju gnezdišta ptica močvarica i privremena obitavališta ptica selica, dok je površina nezaleđenog Dunava masovno zimovalište divljih pataka i gusaka.

Orao krstaš (foto: I. Ham)

Najznačajniji lokaliteti centralne Peščare su Rošijana i Crni vrh, koji su još od 1912. zaštićeni kao prirodni spomenici.

Najznačajnije biljne vrste su zaštićene prirodne retkosti – kockavica, ovčije runo, kao i sve vrste orhideja.

U središtu nekadašnjih pašnjaka Deliblatske peščare, između Devojačkog bunara i Rošijane, nalazi se

U međunarodnim okvirima Rezervat predstavlja centar biodiverziteta: jedno od najznačajnijih staništa ptica i biljaka u Evropi. Stepske zajednice su staništa brojnih glodara: jedine vrste stepskog skočimiša u Srbiji, i tekunice koja predstavlja osnovnu hranu grabljivica, među kojima se ističu najreda ptica Rezerzata – orao krstaš i stepski soko.

Analiza pre izgradnje vetro-parka

Koliko je čitavo područje atraktivno pokazale su i analize u Studiji procene uticaja na životnu i društvenu sredinu Projekta vetro-parka u Alibunaru, urađene pre pet godina. U međuvremenu vetro-park je sagrađen i otvoren i danas je to još jedna atrakcija Alibunara, čiji potencijal nije samo u „zelenoj energiji“, već i u turizmu. Tim pre što je vetro-park projektovan tako da ne poremeti ekološku ravnotežu, počev od izbora lokacije do svih preduzetih mera da se biljne i životinjske vrste koje obitavaju na lokaciji i oko nje sačuvaju.

Osim 151 primerka ptica zabeleženih u širem području uticaja zone vetro-parka i endemskih vrsta insekata, skeniran je i impresivan svet vodozemaca i gmizavaca, a prednjače evropski gušter (Lacerta viridis), smuk (Coluber caspius), kratkonogi gušter (Ablepharus kitaibelii), livadski gušter (Darevskia praticola), stepski gušter (Podarcis tauricus), smuk (Zamenis longissimus), zelena krastača (Pseudepidalea viridis).

lokalitet Korn. Stepsku vegetaciju ovoga područja, koja je nastala i održava se ispašom i kosidbom, predstavlja zajednica vijuka.

Lokaliteti Deliblatske peščare u blizini Dunava Advokatske livade i Stevanova ravnica, kao i plićaci Đurica, Labudovo okno i Dubovački rit i ade Čibuklija i Žilova, predstavljaju ostatke očuvanih zajednica stepa, šuma vrba i topola, močvara i voda

Deliblatska peščara je dom i veoma retkim vrstama slepih miševa – trobojni šišmiš, resasti šišmiš i smeđi dugoušan. Deliblatska peščara je i jedino preostalo stanište vuka u Panonskoj niziji. Peščara je i reproduktivni centar za slepo kuće – vrstu glodara koji se nalazi na Crvenoj listi ugroženih vrsta sveta. U ovom području se gnezde i međunarodno značajne ptice selice osičar, lastavičar, pčelarica.

Saobraćajna mreža

Međunarodnim putem E-94 i prugom međunarodnog karaktera omogućena je dobra veza između Srbije i susedne Rumunije, što podrazumeva promet domaćih i stranih turista. Kao deo međunarodnog puta Alibunar je povezan sa Beogradom (56 kilometara, Pančevom (35km) i Vršcem 33km. Kroz Alibunar prolazi značajna drumska saobraćajnica Beograd-Pančevo-Alibunar-Vršac-Temišvar, kao i železnica koja takođe spaja Beograd i Temišvar.

Od beogradskog aerodroma „Nikola Tesla“ udaljen je samo 60 kilometara, a od Dunava 40. U neposrednoj blizini ili nešto udaljeniji, ali dovoljno blizu su i važni gradski centri bogate istorije i kulture, što otvara mogućnost kombinovanog odmora – mir Deliblatske peščare i jednodnevni izleti do Fruškogorskih manastira, rimskih iskopina, brojnih vinarija, umetničkih centara...